

VÝZKUMNÝ ÚSTAV PEDAGOGICKÝ V PRAZE

PŘÍPRAVNÁ
HUDEBNÍ VÝCHOVA

METODICKÁ PŘÍRUČKA PRO UČITELE LŠU

P R A H A 1 9 8 0

Výzkumný ústav pedagogický v Praze-oddělení lidových škol umění

M E T O D I C K Á   P Ř Í R U Č K A

pro učitele přípravné hudební výchovy na LŠU

Zpracovali : PhDr. Petr Jístel

Jana Košťálová

Gita Prokšová

P r a h a   1 9 8 0

Vytisklo ediční středisko OPS v Mostě nákladem 1.500 výtisků
Text neprošel jazykovou úpravou.

N e p r o d e j n é . P o v o l e n í : v e d . o d b e r u š k o l s t v í O N V M o s t
Ed.zn. 92/B -80

O B S A H :

~~Obsah~~

	str.
Úvod _____	5
Dítě v PHV _____	3
Výchovně vzdělávací cíl _____	4
Celková charakteristika hudebně výchovné práce v PHV _____	4
 <u>I. Interpretační činnosti</u>	
1. Pěvecké _____	5
2- Rytmicko-pohybové _____	8
3. Instrumentální _____	8
 <u>II. Percepční činnosti</u>	
1. Sluchové _____	9
2. Poslechové _____	10
 <u>III. Základní hudební pojmy</u>	
Výchovně vzdělávací proces _____	11
Jak pracovat s metodickou příručkou _____	13
Některé netradiční způsoby hudebně výchov.práce _____	14
 <u>IV. Pracovní prostředí a učební pomůcky</u>	
Hudební materiál _____	17
Gramofonové desky _____	18
Hudebně teoretická literatura _____	18,42
Rozvržení hudebně výchovné práce do měsíců _____	20
Použitá literatura _____	42
Notové příklady ke str. 21,23,24,26 _____	43

P Ř Í L O H A : Roční tematický plán PHV

Úvod

Socialistická společnost klade vysoké nároky na všestrannou výchovu člověka. Spatřuje v ní důležitou podmínku svého dalšího růstu. Systém komunistické výchovy má přispívat k všestrannému rozvoji osobnosti. Musí zajišťovat návaznost dílčích cílů, posloupnost výchovného působení v jednotlivých etapách vývoje člověka, má citlivě reagovat ve všech úsecích na potřeby a možnosti jednotlivce i na perspektivy rozvoje společnosti.

V systému komunistické výchovy má nezastupitelnou úlohu estetická výchova. Jednou z jejích nejvýznamnějších složek je hudební výchova. Vycházejíce z téze, že hudební výchova je nezbytnou potřebou člověka, chápeme nejvyšší cíl a poslání hudební výchovy především v jejím humanitním dosahu. V tomto smyslu plní hudební výchova širší cíle výchovy estetické, specifikované zde úkoly výchovy uměním, hudbou. Rozvíjením smyslu pro krásu v hudbě, pro řád této krásy prohlubuje a diferencuje hudební výchova duševní život člověka, což má významný vliv na utváření postoje k životu, ke světu, k tvorbě mezilidských vztahů.

Nedílnou součástí československé výchovně vzdělávací soustavy jsou lidové školy umění, které formou zájmové výchovy v oborech umění prohlubují a specializují výchovu na mateřských a základních školách a poskytují svým žákům základy odborného vzdělání ve zvoleném oboru.

Dítě v PHV

Do PHV přichází šestileté dítě většinou se zkušenostmi z mateřské školy. Pokračujeme v pěstování hudebnosti dítěte stejnými formami výchovného působení jako v mateřské

škole a postupně přecházíme na formy práce 1. elementárního stupně základní školy. Zpočátku aktivizujeme děti pohybem, mluvou, zpěvem a nástrojovou hrou bez nároků na schopnost čtení, psaní a počítání. Nez bavujeme děti jejich světa hry a pohádky a vycházíme z jejich přirozené radosti ze zvuku a pohybu. Hudebnost dítěte rozvíjíme prostřednictvím hudebních činností, a to pěveckých, pohybových, poslechových a instrumentálních. Ve všech těchto činnostech poznáváme a sledujeme děti s jejich individuálními zvláštnostmi a rozdíly ve snaze o jejich nejrychlejší začlenění do kolektivu. Ve vypěstování smyslu pro kolektivní činnosti (společný zpěv, muzicírování na nástrojích, rytmickopohybové činnosti i společný poslech) vidíme těžiště práce s dětmi v PHV. Vhodnou diferenciací umožňujeme co největší seberealizaci každého jedince a napomáháme tak i k volbě nejhodnějšího nástroje.

Výchovně vzdělávací cíl v PHV

Cílem PHV je správně pochytit hravou formou zájem dětí o hudbu a na základě daných předpokladů soustavně rozvíjet hudební schopnosti, dovednosti a návyky. Aktivizovat děti a podněcovat jejich tvořivost v elementárních činnostech pěveckých, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových. Zjišťovat, sledovat a usměrňovat zájem žáků se zřetelem na možnosti dalšího studia.

Celková charakteristika hudebně výchovné práce v PHV

Hudebně výchovná práce v PHV spočívá v rovnocenných činnostech, které na sebe vzájemně navazují nebo se prolínají. V těchto činnostech žáci získávají konkrétní hudební zkušenosti, upevňují si své dovednosti a osvojují si základní vědomosti, pojmy a poznatky. Zároveň jsou to prostředky k dosažení stanovených cílů.

